

309

310

309. М. Уалдиев. «Салма-
байдын шадан баатыр
э. Уалдиев «Мамы» - 10 бет
маммырхан К. Уалдиев
1990

310. К. Уалдиев. «Удур
Маммырхан» - 34 бет
маммырхан К. Уалдиев
1990

ШАБДАН БААТЫР ӨЛГӨНДӨ САГЫМБАЙ МИНТИП КОШУПТУР:

/Айтуучу Калдаев Муса, 1930-жылы Кочкор районундагы Чон-Булак айылында туулган. Азыр Ысык-Көл шаарында "Ысык-Көл көчөсүнүн №219 үйдө турат", Бул кошукту 1989-жылда февраль айынын 9-күнүндө жазган 9-11-94/

Канат ажы, Токтосун
Кадырын билген жоктосун.
Кырк жигит Бектени
"ылыгы сизге жетбеди.
Баатыр ата падыша
Башынан чондук кетпеди.
Кочкордогу авыкты
Мамырбай, Тениз басынтты.
Кыргыз-казак тапбайт го
Падышам сиздей казыкты.
Саяктардан Сардалы
Дыйкандардан Мусабек /Түштүктөн/
Кейип калды баарысы
Баатыр атам турса деп.
Тийбейт беле пайдасы
Дубан, сиез курса деп.
Сейитаалы, Көбөгөн /Кочкордон/
Баарын кыдыр жөлөгөн.
Калган эмес кадыры
Баатыр атам төреден..

Итаяк ажы, Токторбай
Ичкени самоор кызыл чай.
Алып кетти ажыны
Жаратуучу бир кудай.
Тевекбай менен Кооманын
Артында сүрдү дооранын.
Кененбей эли Семиз-Бел
Баарысы бирдей ууру эл.
Арык тукум дейт экен
Арам малды жейт экен.

Баатыр атам падыша
 Баарына болгон бийик бел.
 Тон элинен чыгыптыр
 Ысагалы бийик нар
 Келбетине карасан
 Шабдык салган кра^а нар.
 Кералбаган көп душман.
 Көл башында Батыркан
 Кералбаган канча жан?
 Көлдө жаткан бугудан
 Ажы ата,
 Чыгалбады сиздей жан.

Казак-кыргыз ортодон
 Кан ата чыккан ортодон.
 Атерек /отряд/ баштык болгондо
 Анжиянга токтогон.
 Канбалдар булоого
 Канбаган адам булоого..
 Кан болуп турган кезинде
 Карыптын уулу Байтиктиктин
 Кармаган атын ылоого /почтого/.

Эсенкул, тынай кармашкан
 Эптеп тамга салам деп
 Кер кулунду талашкан.
 Тынайдан атам чыкканда
 Эсенкул кайдан жанашкан?

Кыйылды чынар багыбыз.
 Кыйрады алтын тагыбыз.
 Кыямат кеткен атама
 Кызмат кылар чагыбыз.
 Чын өчтү биздин багыбыз.
 Чын дүйнө кетти каныбыз.
 Чын^а атаман ажырап
 Чыдады кантип жаныбыз?

Баатыр атам ~~үндүрө~~ падыша
 Бийикке чыккан чынары.
 Казак-кыргыз тобунун
 Ак-карасын ылгаары.
 Ак жеринен күйгүзгөн
 Акзымдарын жыгары.

Эки кемин жерибиз
 Эки облус элибиз.
 Эп келтирип сүйлөсө
 Кыя белдей пейлиниз.
 Атрад баштык болгондо
 Улуктан алган чениңиз.
 Касташып жүргөн душманга
 Тооткун кылар кимибиз?
 Арманын айтып ыйлады
 Артында Мамыт ининиз.

Баатыр атам барында
 Жедик шекер-шербетти.
 Тагындык шуру, бертетти.
 Кыялданып жүрчү элек.
 Кылыксынып күлчү элек.
 Кызыл суусар түлкүнү
 Кышын-жайын кийчү элек.

Жетелетип жесирини
 Жез буйлалуу нарчаны
 Дубанга кийгиздин
 Тубар менен барчаны.

Онтойуна келгенде
 Облусту сурадын.
 О дүйнө кеткен ажы атам,
 Ойуна кетти арманын.
 Ордого кеткен бир уулун
 Озунуп сурап албадын.

Баатыр атам падыша
Бийикке чыккан чынары.
Казак-кыргыз тобунун
Ак-карасын ылгаары.
Ак жеринен күйгүзгөн
Караларын жыгары,
Баатыр атам өткөндө
Сегиз жашар бала ыйлап
Сексендеги чал ыйлап
Кашкарлыктар каныйлап
Казак, кыргыз зар ыйлап
Самоор толгон аш болгон
Сарт, ногойго баш болгон
Санжыргалуу Калый бай
Сакалы ылдый жаш болгон...

Баатыр атам барында
Жедик шекер, шербетти.
Тагындык шуру, берметти.
Кыялданып жүрчү элек.
Кылыгы менен күлчү элек.
Кызыл суусар түлкүнү
Кышын-жайын кийчү элек.
Жетелетим жесирин
Жез буйлалуу барчаны
Дубанга кийгиздин
Тубар менен барчаны.

Жылыга келген жандыраар /жандермерия/
Конгуроосу кангыраар.
Тосуп чыккан болуштар
Эми сөз айталбай жалдыраар...